

2 Měna

Měna

Každý stát má svou vlastní měnu, kterou tvoří bankovky a mince. S těmi se dá platit vždy jen na území konkrétního státu.

Výjimku tvoří některé evropské státy, které jsou členy Evropské unie. Ty mají jednotnou a společnou měnu, euro, kterou lze platit ve všech těchto státech.

Nejpoužívanější a nejvíce žádanou měnou je právě euro a americký dolar.

Každá měna má mezinárodní měnovou zkratku - kód, pod kterou je známá ve světě. Česká koruna má CZK, euro EUR a dolar USD.

Stejně jako s českými penězi lze i se zahraničními platit hotově (mincemi a bankovkami) nebo bezhotovostní formou (převody peněz z účtu na účet).

Zahraniční měně v hotovosti se říká valuty a v bezhotovostní podobě devizy.

Valuty si měníš například ve směnárně nebo v bance, s devizami se setkáš zejména v zahraničí pokud platíš kartou nebo vybíráš peníze z bankomatu.

Směnný kurz

Aby se mezi sebou peníze jednotlivých států daly směnit, existuje směnný kurz. Je to poměr peněz, ve kterém se peníze mohou vyměnit. Tyto kurzy se neustále mění podle poptávky, nabídky a ekonomické situace státu.

Aktuální kurz naleznáš v kurzovním lístku, který vydávají banky, směnárny apod.

Tyto instituce se řídí kurzovním lístkem České národní banky, která ho každý den aktualizuje. ČNB stanoví tzv. střed, od něž si instituce samy odvíjí svůj směnný kurz. Tento kurz se může u každé z nich lišit a dokonce může být odlišný i v jednotlivých městech. Je to proto, že banka musí také platit určité „poplatky“ (např. nájem budov, své zaměstnance apod.) a tímto způsobem si potřebné peníze „vydělává“.

Kurzovní lístek může být zvlášť pro valuty a zvlášť pro devizy, rovněž se liší kurz, pokud peníze nakupujeme nebo prodáváme.

Výrazy nákup a prodej se berou z pohledu banky. Tj. banka ti prodává cizí měnu (prodej) nebo ji od tebe kupuje (nákup).

V kurzovním lístku vidíš následující údaje:

- stát
- kód neboli měnová zkratka dané měny

- devizy i valuty nákup - cena, za kterou danou měnu můžeme nakoupit
- devizy i valuty prodej - cena, za kterou danou měnu můžeme prodat
- střed - určuje ČNB
- změna - zde podle znaménka poznáme, zda byl předchozí den kurz nižší nebo vyšší

Některé banky mají přímo online kalkulačku, kde si můžeš vypočítat aktuální částku, kterou po směně získáš.

ÚKOLY

Zjisti z kurzovního lístku odpovědi:

Země	Počet	Kód	Devizy		Valuty		Střed	Změna
			Nákup (Devizy)	Prodej (Devizy)	Nákup (Valuty)	Prodej (Valuty)		
 Austrálie	<input type="text" value="1"/>	AUD	15.713	16.651	15.420	16.940	16.182	0.13 %
 Bulharsko	<input type="text" value="1"/>	BGN	12.594	13.346	12.430	13.510	12.970	0.12 %
 Čína	<input type="text" value="1"/>	CNY	3.148	3.389	2.920	3.620	3.269	-0.34 %
 Dánsko	<input type="text" value="1"/>	DKK	3.307	3.505	3.250	3.570	3.406	0.06 %
 EMU	<input type="text" value="1"/>	EUR	24.672	26.068	24.300	26.440	25.370	0.12 %
 Chorvatsko	<input type="text" value="1"/>	HRK	3.307	3.505	3.180	3.630	3.406	0.09 %
 Japonsko	<input type="text" value="100"/>	JPY	18.492	19.596	18.150	19.940	19.044	0.27 %

1. Jaká je zkratka měny, kterou se platí v Chorvatsku?

2. Vyber, za kolik podle lístku prodává banka valuty EUR:

- 24,672
- 26,440
- 25,370

3. Přiřaď správně

devizy	při platbě kartou
valuty	hotovost
	bezhotovostní měna
	mění se ve směnárně
	při výběru z bankomatu

4. Zkus vytvořit správné dvojice. K názvu státu přiřaď měnu:

Velká Británie	jen
Rusko	dolar
Japonsko	leva
Rumunsko	rubl
Chorvatsko	kuna
USA	libra

EURA

Při svém cestování se pravděpodobně nejčastěji setkáš s měnou Evropské unie - eurem.

Eurem se platí ve většině zemí Evropské unie (např. Francie, Rakousko nebo Španělsko). Státy, které euro zatím nepřijaly, jej ve své zemi akceptují. To znamená, že s eurem lze v některých obchodech platit. Můžeš se s tím setkat i u nás. Zejména v Praze, kterou navštěvuje mnoho turistů, se stane, že zde můžeš kromě naší české koruny platit i eurem.

Značka pro euro je €, pro cent c. Jedno euro má 100 centů.

Mince existují v hodnotách 1 c, 2 c, 5 c, 10 c, 20 c, 50 c, 1 € a 2 €.



Lícová strana mincí má stejnou stranu a rubová se liší v každém státě. Nejčastěji na ní najdeš typické stavby či památky daného státu.

Bankovky mají hodnoty 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € a 500 €, a jejich vzhled je ve všech státech propojen společným námětem oken, portálů a mostů, které mají symbolizovat úzké propojení států napříč Evropou.



5. Na rubové straně všech bankovek je jeden druh stavby, napiš jaký:

6. Jaká je nejnižší hodnota mince?

7. 1 euro je:

- a. mince i bankovka
- b. bankovka
- c. mince

8. Zkus se zamyslet a napiš, které stavby by mohly být na české podobě eura.

▲
▼

◀
▶